

ønsker, at I skulle give mig den. Jeg har al Agtelse for den ærede Ministers Velvillie ligeoverfor Rigsdagen, men det er dog naturligere, at Rigsdagen støtter sig til Ministeren og siger, at den, naar den har Tvivl, vil følge Ministeren og saa lægge Ansvar paa ham, end at Ministeren siger, at han i saadanne Spørgsmaal vil gjøre, hvad Rigsdagen synes. Det var en anden Sag, hvis han sagde: „Sagen forekommer mig ikke at være af stor Vigtighed, og der synes at være en saa almindelig Opinion tilstede, at jeg finder det klogt og rigtigt at give efter for den for at berolige Gemytterne og at borttage Noget, der sætter dem i en falsk Spænding.“ I saa Fald havde Ministeren jo netop taget sit Standpunkt, thi saa sagde han: „Jeg vil Loven, forbi den hjælper mig udover en vis Stemning, som jeg ikke troer er paffelig.“ — Men jeg vil hertil igjen knytte den Bemærkning, at jeg ikke kan ønske den Art af Argumenter gjort for meget gjældende i Rigsdagen, som den ærede 6te Landsthingsmand for 9de Kreds (M. Andersen) i sit sidste Fordrag især brugte, nemlig at dette Lovforslag var et, som Stemningen hos Mmuen krævede. Det er betænkeligt saaledes at forudsætte Stemninger — man kan dog kun kjende disse i en vis Kreds —, og det er betænkeligt at følge Stemninger. Jeg troer, at Rigsdagen bør følge de Overbeviisninger, som den ærligt og selvstændigt søger at danne sig. Der kan være Tilfælde, hvor man i mindre vigtige eller aldeles lighblige Sager kan sige: „Det skader at vedligeholde en Spænding; lader os derfor give efter,“ men man maa i alt Fald være yderst varsom med den Art af Argumenter.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg finder mig foranlediget til at gjøre den Bemærkning, at jeg troer, at den ærede Taler, der nu satte sig, var fuldstændigt uretfærdig, naar han sagde, at jeg ikke havde sagt, hvad jeg bemærkede om denne Sag, skjøndt jeg netop har sagt det, som han meente, at jeg kunde sige, nemlig at det var et Spørgsmaal, som jeg ikke tillagde nogen Betydning. Jeg har sagt, at den her foreslaaede Foranstaltning ikke var nødvendig, men

at jeg paa den anden Side ikke kunde skjønne, at den var skadelig. Der er for mig kun Spørgsmaal, om det er rigtigt at foranledige hele denne nye Foranstaltning for at tilveiebringe den Lighed, hvormed der beredes et Tale; men dette er et Spørgsmaal, som jeg troer ikke kan ligge under Jagministeren; det er et Spørgsmaal, som jeg troer med fuld Frie at kunne henstille til Repræsentationen. Som Jagminister har jeg ved enhver Leilighed erklæret mig bestemt imod, hvad jeg har anseet for at være skadeligt for de Institutioner, som jeg har med at gjøre, og har jeg bestemt paastaet, hvad jeg anseer det for absolut nødvendigt og gavnligt at forlange; men yderligere troer jeg ikke, at jeg behøver at gaae. Dernæst være det mig tilladt endnu at bemærke en Ting. Det ærede Medlem mod sagde ikke, at ogsaa han var vidende om, hvor vanskeligt det er at komme paa det Reue med, hvad der er det Rigtige i Henseende til det Skærnepunkt, som jeg antager dog i alle Tilfælde ligger til Grund for Modstanden imod at gaae ind paa en Examenscommission, nemlig det Spørgsmaal, om det er vigtigt, nødvendigt og gavnligt for Underviisningsanstalterne eller ikke, at de igjennem den Omstændighed, at deres Lærere selv examinere ved Examen, faae en større Frihed til at lægge Planen for den Underviisning, de ville give. Dette er, troer jeg, det Spørgsmaal, som væsentligt maa ligge til Grund for Afgjørelsen af denne Sag, og at det har været omtvistet, og at det er Noget, som selv Jagmænd ikke kunne blive enige om, veed det høitagtede Medlem meget godt, og han mod sagde heller ikke, at det var Tilfældet. Men, naar nu det forholdes sig saaledes, hvorledes kan man saa bebreide mig som Jagminister, at jeg i dette Punkt ikke har kunnet danne mig en fast Overbeviisning? Det, som jeg væsentligt beder fastholdt, er, hvad jeg tidligere har sagt, at jeg ikke anseer det for skadeligt, hvis en Ordning, som den her foreslaaede, finder Sted, og, skjøndt jeg anseer den for at være unødvendig, troer jeg derfor dog væsentligt at burde tage Hensyn til den Betragtning, hvilken Vægt der fra Repræsentationens Side bliver lagt paa at tilveiebringe en større Lighed. — Naar det samme ærede